

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Ediția:I Nr.de ex.:20
		Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13

Nr. crt.	Responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1.1.	Elaborat	Angela Pălitu Rodica Negru	Sef SMC As/medical SMC		
1.2.	Verificat	Ion Veverita	Președintele Consiliului Calității, Vicedirector medical		
1.3.	Aprobat	Silvia Bobescu	Director al IMSP SR Calarasi		

COD SRC.PG- 01/12

1. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită (capitol, subcapitol)	Modalitatea reviziei -Modificat -Adăugat -Suprimat	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			
2.3	Revizia 2			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. Crt.	Scopul difuzării	Exem plar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Evidență	1	SMC (Registru unic)	Sef SMC	Angela Palitu		
3.2.	Arhivare	1	SMC	Sef SMC	Angela Palitu		
3.3	Aplicare	1	Secția Terapie	Șef secție- a/med.superior	I.Cusnir T.Badasca		
3.4	Aplicare	1	Secția Consultativă	Șef secție- a/med. superior	V.Machidon S.Murug		
3.5	Aplicare	1	Secția Chirurgie	Șef secție- a/med.superior	M.Cusnir ZCiubeica		

IMSP Spitalul Raional Calarasi			PROCEDURA OPERATIONALA Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași			Ediția:I Nr.de ex.:20	
						Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20	
			Cod: SRC.PG01/12			Pagini : 13	
3.6	Aplicare	1	UPU	Şef secție- a/med.superior	V.Gurschii N.Ciubuc		
3.7	Aplicare	1	Secția ATI	Şef secție- a/med. superior	V.Palitu A.Agapov		
3.8	Aplicare	1	Secția Boli Infecțioase	Şef secție a/med. superior	L.Caterev L.Stratulat		
3.9	Aplicare	1	Secția Pediatrie	Şef secție- a/med. superior	I.Triboi I.Struna		
3.10	Aplicare	1	Secția Obstetrică/ Ginecologie	Şef secție- a/med. superior	V.Stratan M.Leiciu		
3.11	Aplicare	1	Secția Îngrijiri cronice	Şef secție- a/medic.sup	M.Lungu A.Badia		
3.12	Aplicare	1	Cabinet radiologic	R-g labor	I.Carabcevsci		
3.13	Aplicare	1	Serviciu fizioproceduri	a/medical	A.Gherta		
3.14	Aplicare	1	Farmacia	Farmacist	V.Donos		
3.15	Aplicare	1	Laborator	Sef laborator	T.Stratan		
3.16	Aplicare	1	Serviciu imagistica	a/medical	T.Proca		
3.17	Aplicare	1	Serviciu ftziopulmologic	Sef serviciu	V.Mocanu		
3.18	Aplicare	1	Sectia morfopatologie	laborant	L.Negru		
3.19	Aplicare	1	Sectia de transfuzie a singelui	medic a/medical	Gh.Ghemu N.Ciubuc		
3.20	Informare	24	Toate subdiviziunile			ManualulProcedur-r www.sr-calarasi.ms.md	

4.Scopul procedurii

Scopul elaborarii acestei proceduri este:

-de a asigura circuitul medicamentelor de la recepția lor în farmacia spitalului și pînă la administrare la pacient prin respectarea tuturor normelor funcționale la nivelul Spitalului Raional Călărași;

-supravegherea și raportarea efectelor negative ale produselor medicamentoase administrate;

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13

5.Domeniul de aplicare a procedurii

Procedura se aplica in cadrul IMSP Spitalul Raional Calarasi de către persoanele desemnate pentru implementarea prevederilor și normelor descrise

6.Documente de referință:

6.1.Reglementări naționale:

- Legea R.Moldova nr.411-XII din 28.03.1995 “Ocrotirea sanataii”,nr.1456-XII din 25.05.1993 ‘Cu privire la activitatea farmaceutica”
- Ordinul MS RM nr.71 din 03.03.1999”Cu privire la păstrarea, evidența și eliberarea produselor și substanțelor stupefiante, toxice și psihotrope”
- Hotarirea Parlamentului nr.1352-XV din 03.10.2002,Hotarirea Colegiului Ministerului Sanataii al RM din 24.09.2002”Asigurarea bolnavilor spitalizati cu medicamente în conditiile implementarii asigurarii medicale obligatorii”
- Ordinul MS nr.322 din 22.11.2002 “Cu privire la asistenta cu medicamente a bolnavilor spitalizati”
- Ordinul MS nr.20 din 12.01.2006 “ Cu privire la monitorizarea reacțiilor adverse ale medicamentelor și altor produse farmaceutice în Republica Moldova
- Ordinul MS nr.287 din 12.07.2006 “Cu privire la utilizarea rationala a medicamentelor”
- Ordinul MS RM nr.162 din 23.04.2007”Cu privire la aprobarea regulamentului și a listei medicamentelor esențiale”
- Ordinul MS nr.367 din 26.09.2007” Cu privire la ajutoarele umanitare acordate instituțiilor medico-sanitare publice”
- Ordinul MS RM nr.68 din 30.01.2012 “ Cu privire la implementarea analizei VEN/ABC

6.2 .Reglementări interne:

- Ordinul directorului IMSP SR Calarasi nr.21 din 28.01.2020”Cu privire la asistenta cu medicamente a bolnavilor spitalizati”
- Ordinul directorului IMSP SR Calarasi nr.22 din 29.01.2020”Cu privire la instituirea Comitetului Formularului Farmacoterapeutic “
- Planul anual de activitate al Consiliului Calității IMSP SR Calarasi

6.3.Reglementari secundare:

- Monitorul sanataii .Asigurarea cu medicamente ale spitalelor din R.Moldova

7.Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în procedură.

7.1. Definiții ale termenilor:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
7.1.1	Asistenta farmaceutica	Asigurarea responsabila a medicamentelor in scopul tratamentului bolnavilor

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

		spitalizati
7.1.2.	Bon de comanda - livrarea	Formular special cu continut de prescriptii a medicamentelor si produselor farmaceutice ,parafarmaceutice si consumabile.Document in baza caruia se efectueaza eliberarea medicamentelor din farmacia spitalului.
7.1.3.	Medicamente cu regim special	Medicamente stupefiante si psihotrope
7.1.3.1	Medicament	Produs de origine minerala,vegetala,animala sau chimica (de sinteza)transformat intr-o forma de administrare ca preparat solid sau solutie.
7.1.3.2	Tratament	Îngrijire medicală, prin folosirea unui ansamblu de mijloace igienice, dietetice, medicamentoase, balneare, climaterice etc. cu care se tratează o boală;
7.1.4	Reacție adversă	Reacție la un medicament sau alt produs farmaceutic ce este dăunătoare și nedorită și apare la utilizarea lui în doze autorizate (doze terapeutice) pentru profilaxia, diagnosticul și tratamentul unor boli.

7.2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	IAAM	Infectie asociata asistentei medicale
2.	PM	Personal medical
3.	PG	Procedura generala
4	PO	Procedura operationala
7	ORD.	Ordin
8	MS	Ministerul sanatatii
9	CFF	Comitetul Formularului Farmacoterapeutic
10	AMDM	Agentia Medicamentului si Dispozitivelor medicale
11	CNAM	Compania de Asigurari in Medicina
12	RA	Reacții Adverse

8.Descrierea prezentei proceduri operaționale:

8.1 Generalități.

8.1.2. Crearea sortimentului de medicamente în farmacia spitalului

In baza ordinului intern, emis de directorul IMSP SR Calarasi este instituit Comitetul Formularului Farmacoterapeutic ca responsabil de :

- elaborarea Formularului Farmacoterapeutic al instituției (avînd la bază Formularul Farmacoterapeutic Național, standardele minime de tratament a celor

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13

mai răspindite boli și stări patologice,informațiilor statistice despre contingentul de bolnavi supuși tratamentului medicamentos pe parcursul anului precedent);

- identificarea sortimentului de medicamente si altor produse medicale necesare pentru asigurarea unei medicații eficiente ,continuie,sigure si inofensive folosind drept indicatori pentru formarea necesităților standardele de tratament,doza si forma farmaceutica a medicamentelor,cantitatea necesară pentru tratamentul unui pacient, stocurile reale de medicamente în instituție,analiza VEN/ABC .

Aprovizionarea cu medicamente și alte produse de uz medical pentru tratamentul pacienților spitalizați, în cadrul Spitalului Raional Călărași , se efectuează în baza contractelor de achiziții încheiate , cu respectarea legislației în vigoare.

8.1.3. Evidența medicamentelor și articolelor de uz medical

In farmacia si secțiile spitalului se ține evidența și gestiunea intrărilor,ieșirilor, stocurilor de medicamente și altor produse farmaceutice pe fiecare tip de asistență separat :bugetară,speciale si ajutor umanitar,conform Regulamentului asistenței cu medicamente a bolnavilor spitalizați(Anexa 1 la Ordinul MSRM nr.322 din 22.11.2002).

În” Condica de înregistrare a facturilor pentru intrările de mărfuri în farmacie “zilnic se înregistrează de către farmacistul-diriginte medicamentele recepționate de la agentii economici(formularul F-29).La fel se înregistrează și bonurile de comandă-livrare pentru eliberarea medicamentelor în secții (cabine) în ordine numerică în condica de evidență(formularul F-33).Bonurile taxate împreună cu Condica de evidență a bonurilor se păstrează la farmacistul-șef pentru o perioadă de 2 ani.

Se supun evidenței sumare și cantitative valorile materiale (alcool etilic; toxice;stupefiante; psihotrope;medicamentele și echipamentul sanitar sosite în calitate de donații).Evidența acestora se ține zilnic într-un registru special numerotat,sigilat si legiferat prin aplicarea ștampilei instituției. Medicamentele primite în farmacia spitalului ca donație vor fi depozitate separat cu inscripția “ajutor umanitar,fără drept de vânzare” si eliberate la necesitățile sectiilor în baza bonurilor de comanda –livrare intocmite izolat. În secții preparatele din ajutor umanitar se vor inregistra in registrul de evidență a ajutorului umanitar(completat citet conform cerințelor) cu paginile numerotate parafate si sigilate ,care se va păstra 3 ani de la data ultimei înscrieri.

Bonurile de comandă-livrare în baza cărora se eliberează din farmacie medicamentele și articolele supuse evidenței cantitative se păstrează la farmacistul-diriginte pentru o perioadă de 3 ani. La expirarea termenilor de păstrare bonurile împreună cu Condicile de evidență sunt lichidate de către Comisia special desemnată de medicul-sef, cu întocmirea actului de lichidare a acestora.

8.1.3. Conditii de prescriere si eliberare a medicamentelor si altor produse farmaceutice din farmacie in sectiile Spitalului Calarasi

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

1.Procesul de prescriere si eliberarea a produselor din farmacie în sectii desemneaza un complex de activitati;

- intocmirea Bonurilor de comanda-livrare
- pregatirea medicamentelor in farmacie pentru eliberare
- eliberarea în timp util pentru pacienții internți in spital

Bonurile de comanda-livrare (anexa la ordinul MS RM nr.322din 22.11.2002) pentru medicamente,materiale si pansament, se intocmesc la necesitatea acestora întru asigurarea pacienților spitalizați pe timp de sapte zile (bon total), de către asistentele superioare în comun cu șefii de secții, respectînd în mod obligatoriu principiul de verificare a stocului din secție si prescripțiilor de tratament .

Pentru medicamentele cu regim special supuse evidentei cantitative valorice (alcool etilic, preparate toxice si stupefiante, psihotrope) se intocmesc bonurile de comanda-livrare separat. In baza bonurilor de comanda-livrare solicitate de sectii se intocmesc bonurile de livrare (anexa nr.1) în două exemplare din programul contabilității de ținerea evidenței medicamentelor si altor produse farmaceutice. Primul exemplar anexat la bonul de comanda-livrare solicitat rămâne în farmacie , exemplarul 2 se reîntoarce gestionarului din secție odată cu eliberarea medicamentelor.

NOTA: *la intocmirea bonurilor corecțiile ce vizeaza denumirea , cantitatea si divizarea dozelor sunt strict interzise.*

Pregatirea medicamentelor în farmacie pentru eliberare se efectueaza în zona de eliberare (coridor) .Medicamentele sunt aduse pe masa de eliberare din spatiile depozitate si separate conform bonurilor de comanda-livrare,unde se examineaza cu strictete de catre farmacist:

- identificarea medicamentului solicitat în corespundere cu medicamentul pregătit spre eliberare;
- integritatea ambalajelor ,in cazul in care medicamentele nu se eliberează în ambalaj original ,reambalarea acestora se face in ambalaje cu formă de plic ,confectionat din hirtie albă împaturită si lipită pe părți,care trebuie să conțină: denumirea medicamentului pe deplin, doza, cantitatea eliberată, termenul de valabilitate, seria medicamentului, semnatura farmacistului –sef, parafa farmaciei;
- termenul de valabilitate (durata mai mare de 60 zile).

Eliberarea medicamentelor se realizeaza strict in baza Bonurilor de comandă-livrare semnate de asistenta medicala superioară, seful sectiei solicitante, aprobate prin semnatura directorului sau vice-director al institutiei . Medicamentele din farmacia spitalului se eliberează numai persoanelor responsabile (contract cu raspundere materială) în cazul nostru ,asistentetelor medicale superioare. La eliberarea medicamentelor si articolelor de uz medical, farmacistul adăugator verifică corespunderea denumirii, dozei si cantitatii eliberate cu datele din bonul de livrare in prezența persoanei responsabile de recepție a acestora. In cazurile cînd,la momentul eliberării medicamentelor în sectie, un produs solicitat din bon comanda-livrare lipseste in farmacia spitalului , farmacistul va

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

ține cont de a asigura eliberarea acestuia, timp de cinci zile lucrătoare, în baza cerinței precedente .

Eliberarea medicamentelor cu conținut de substanțe stupefiante și psihotrope se face în exclusivitate de către farmacistul – sef și se operează în registru de evidență al stupefiantelor din farmacie.

Se înregistrează această operație și în registrul de evidență a mișcării produselor stupefiante și toxice din secție.

Eliberarea medicamentelor din farmacia spitalului se efectuează în baza unui grafic stabilit (anexa nr.2) aprobat de directorul institutiei.

8.1.4. Circuitul medicamentelor, produselor parafarmaceutice și articolelor cu destinație medicală.

Preluarea medicamentelor din farmacie:

În prezența persoanei care le predă se verifică dacă medicamentele pregătite corespund întocmai bonului de primire și se semnează la primire asistentul superior solicitant dacă:

- a) fiecare medicament are un ambalaj propriu de hirtie;
- b) medicamentele au etichete corespunzătoare cu precizarea termenului de valabilitate;
- c) pe etichete sunt indicate dozele de administrare ;
- d) corespunderea dozelor eliberate cu prescripția din bonul de comanda-livrare
- e) corespunderea cantităților întocmai prescripțiilor din bonul de comandă-livrare.

În același mod vor fi transmise în secție asistentului medical de serviciu .

Persoana responsabilă va asigura transportarea medicamentelor din farmacie până în secție, (cutii de plastic, carton închise etans).

Depozitarea și păstrarea medicamentelor în secție:

În secții acestea vor fi depozitate astfel ca să poată fi urmărită circulația oricărui medicament pe fiecare tip de asistență : bugetară, specială și ajutor umanitar.

Medicamentele din ajutor umanitar recepționate în secție se păstrează separat cu mențiunea „Ajutor umanitar”.

Medicamentele și produsele medicale se păstrează în dulapuri de tip închis după modul de administrare:

- ✓ intern, extern și după aspectul toxicologic;
- ✓ grupa A,
- ✓ grupa B,
- ✓ grupa generală.

Este interzis plasarea alături a substanțelor medicamentoase cu :

- ✓ denumiri apropiate;
- ✓ cu doze maxime foarte diferite;
- ✓ în ordinea alfabetică.

Preparatele termolabile se vor păstra conform cerințelor indicate de producător pe ambalaj:

- ✓ temperatura camerei - 15-25 grade;

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

✓ loc racoros - 8-15 grade;

✓ loc rece - 2-8 grade ;

Preparatele stupefiante si psihotrope se pastreaza numai în safeuri,dintre care substantele psihotrope se păstrează în desparțitură specială a safeului ,ce se încuie adaugător . Pe partea interioara a safeului ,în care se păstrează preparatele sus indicate,obligatoriu este afisată inscriptia:

✓ “A”-“Venena”;

✓ Lista preparatelor cu indicarea dozelor maxime unice si pentru 24 de ore ;

✓ Tabela antidoturilor în caz de otrăvire cu substante stupefiante si psihotrope.

Toate medicamentele stupefiante și psihotrope se transmit și se preiau zilnic de către asistentele medicale de gardă cu strictețe verificându-se cantitatea medicamentelor din safeu cu deschiderea

Fiollele goale vor fi prezentate comisiei de către asistentul superior, împreună cu fișa medicală a pacientului și registrul de evidență a acestora din secție o dată la 10 zile pentru nimicire cu îndeplinirea proceselor stabilite ,(Ordinul intern IMSP SR Călărași nr.74 din 11.07.2018) .

Nota:Păstrarea și folosirea în secțiile instituției a medicamentelor ce nu au ambalaj precum și stocarea medicamentelor în ambalaj fără serie și termen de păstrare sau cu numărul de serie diferit este stric interzis !!!

8.1.5. Administrarea medicamentelor :

Notă:Medicamentele se administrează numai de către asistenta medicală strict în baza prescripțiilor întocmite de medic , respectând întru totul : doza indicată,căile stabilite , orarul prescris etc..

Reguli generale de administrare a medicamentelor:

- **respectarea întocmai a medicamentului prescris.** În cazul când ,asistenta medicală nu are la dispoziție preparatul prescris ,va cere aprobarea medicului pentru înlocuirea acestuia. **Asistenta medicală nu are dreptul sa îl schimbe cu altul cu efect asemănător fără aprobarea medicului.**

- **identificarea medicamentelor** (implică cunoasterea lor),se verifică după etichetă,forma de prezentare,culoare,fluiditate,etc.În cazul pastilelor,drajeurilor, capsulelor se va lua în considerație diametrul,grosimea forma,învelisul extern,etc.;

- **respectarea dozajului prescris** (doza unică și doza /24 ore);- odată cu identificarea medicamentului se verifică și doza dacă este în corespundere cu doza notată de medic în fișa de prescripții medicale.

- **respectarea căilor de administrare-** se specifică de către medic în foile de observație ale bolnavilor pe lângă fiecare medicament și calea administrării: **p. o.** (per os), **s.c.**(subcutanat), **i.m.**(intramuscular), **i.v.** (intravenos), **S** (supozitoare).Administrarea pe altă cale decât cea indicată poate determina accidente grave ;

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

- **respectarea orarului de administrare.** Pentru obținerea efectului terapeutic unele medicamente se administrează înainte de masă sau după, altele în timpul mesei.
- **respectarea somnului.** Medicamentele se administrează în afara orelor de somn, cu excepția preparatelor cu oră fixă de administrare (antibiotic). Desteptarea trebuie efectuată cu puțin deranj, pentru a nu speria pacientul;
- **identificarea pacientului** (înainte de orice manieră de tratament): se verifică numele din fișa de prescripții și confirmăm identitatea pacientului (cerem pacientului să se identifice).

- **respectarea ordinii succesive de administrare a medicamentelor :**

Asistenta medicală va pastra o ordine determinată în administrarea diferitor medicamente începând cu administrarea pastilelor, mai apoi soluțiilor și picăturilor, va continua cu injecțiile și la sfârșit ovulele vaginale și supozitoarele:

pastille - soluție - injecții – supozitoare

-**evitarea amestecului de medicamente în aceeași seringă.** Unele medicamente, prin asociere, devin ineficace sau dăunătoare, altele prin amestecare devin incompatibile.

-**administrarea imediată a soluțiilor injectabile aspirate din fiole, flacoane** – pregătirea acestora din timp, pentru a fi administrate mai apoi, pot aduce la contaminarea cu aerul, iar contactul soluțiilor cu aerul poate să scadă eficacitatea medicamentului. În cazul când doza indicată pentru administrare este mai mică decât conținutul fiolei, cantitatea rămasă se aruncă.

-**respectarea măsurilor de igienă, condițiile riguroase ale asepsiei-** respectarea strictă a acestora la administrarea parenterală, perorală a medicamentelor aduce la prevenirea infecțiilor asociate asistenței medicale și infecțiilor intraspitalicești. Asistenta medicală se va spăla pe mâini înainte de a efectua orice manevră medicală și după fiecare pacient, se va proteja mâinile cu mănuși de unică folosință.

-**administrarea medicamentelor se înregistrează în fișa de prescripții medicale** prin semnul “+” și se consemnează de către asistentul medical care a executat.

Dupa administrarea medicamentelor, asistenta medicală de gardă va efectua decontarea tuturor medicamentelor și preparatelor parafarmaceutice administrate pe parcursul gărzii în programul de evidență a medicamentelor, în conformitate strictă cu fișa de prescripții, pe fiecare pacient separat. La finele tratamentului se imprimă bonul de comandă-livrare la fiecare pacient separate (formularul F-31) și se anexează în fișa medicală.

Preparatele toxice și stupefiante, produsele farmaceutice primite în calitate de ajutor umanitar, se decontează nominal inclusiv și în registrele aprobate de MSMPS cu înregistrarea fișei medicale (numarul), numele, prenumele pacientului, data și aplicarea semnăturii clare (familia) asistentului medical care a administrat preparatul.

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

8.1.6. Comunicarea reacțiilor adverse apărute în cadrul utilizării medicamentelor în Spital

O reacție adversă se definește ca „un răspuns nociv și nedorit, determinat de un medicament”. Aceasta înseamnă că apare un efect nedorit sau neintenționat după ce pacientul a luat un medicament. Sunt considerate reacții adverse și efectele nedorite care apar după supradozarea medicamentului, utilizarea greșită, abuzul și erorile de medicație sau efectele nedorite apărute în urma expunerii profesionale.

Medicii și lucrătorii medicali sunt obligați să raporteze (prin factorii competenți din Spital) Secției autorizare medicamente, evaluare clinică și farmacovigilență ,orice reacție adverse ale medicamentelor sau altor produse farmaceutice utilizate în instituție, completând fișa-comunicare a reacțiilor adverse ale medicamentelor și altor produse farmaceutice în conformitate cu anexa nr.2 la ordinul MS nr.20 din 12.01.2006. Efectele **adverse grave** trebuie anunțate - timp de 48 ore de la debut, iar celelalte efecte adverse - timp de 15 zile.

Reacțiile adverse importante , care nu pun în pericol viața imediat sau care nu se finalizează cu deces dar pot pune în pericol pacientul prin efectele sale pe termen lung, trebuie considerate ca fiind grave.

Reacție adversă gravă - este orice reacție adversă periculoasă pentru viața pacientului apărută la utilizarea medicamentului (independent de doza lui) sau altui produs farmaceutic și care necesită spitalizarea pacientului sau prelungirea termenului de spitalizare, poate cauza invalidizarea sau decesul pacientului, anomalii de dezvoltare a fătului, malformații congenitale.

Informația despre reacțiile adverse ale medicamentelor și altor produse farmaceutice trebuie înregistrată de către medic în fișa statistică a persoanei externate din staționar.

8.2 Documente utilizate

-formularele și registrele aprobate de Ministerul Sănătății Republicii Moldova .

8.3 Resurse necesare

8.3.1. Resurse materiale: birotică,aparatură,echipamente specifice,telefon, formulare tipizate rețea internet.

8.3.2 Resurse umane: tot personalul medical

8.3.3 Resurse financiare : conform bugetului

8.3.4 Resurse nemateriale: instruirea,educarea și formarea profesională continuă:

8.4.6 Valorificarea rezultatelor activităților

- rata personalului instruit

-metoda vizuală

-metoda interogativă

9.Responsabilități :

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13

Comitetul Formularului Farmacoterapeutic este responsabil de:

- determinarea necesarului de medicamente și alte produse medicale;
- estimarea corectă a cantităților, asigurarea stocurilor suficiente de medicamente în instituție;
- monitorizarea utilizării raționale a medicamentelor în cadrul spitalului.

Farmacist diriginte:

- monitorizează și aplică procedura actuală în practică;
- verifică, coordonează și evaluează întreaga activitate privind recepția medicamentelor și a materialelor sanitare în conformitate cu specificația contractelor de achiziție a acestora ;
- analizează % utilizării medicamentelor din totalul indicat la achiziții publice și prezintă informația cu rezultate Comitetului Formularului Farmacoterapeutic;
- organizează evidența și gestiunea intrărilor, ieșirilor, stocurilor de medicamente , produselor farmaceutice ,formelor medicamentoase preparate în farmacie în corespundere cu cerințele din Regulamentul asistenței cu medicamente a bolnavilor spitalizați(anexa 1 la Ordinul MS nr.322 din 22.11.2002);
- informează personalul medical în cadrul ședințelor săptămânale despre medicamentele noi,substituenții medicamentelor absente și alte informații noi referitoare medicamentelor cunoscute;
- îndeplinește sarcina de bază și atribuțiile de serviciu conform fișei de post.

Farmacist (asistent medical din farmacie):

- aplică în practică prezenta procedură;
- respectă metoda stabilită de farmacist-diriginte în activitatea de recepționare ,depozitare și eliberare a medicamentelor și a materialelor sanitare ;
- îndeplinește sarcina de bază și atribuțiile de serviciu conform fișei de post;

Medicul șef de secție :

- monitorizează și implementează în practică procedura dată ;
- întocmește lista medicamentelor esențiale necesare specifice activității secției conform Protocoalelor Clinice Naționale;
- respectă modul de prescriere a medicamentelor,materialelor sanitare pentru tratamentul pacienților spitalizați ;
- monitorizează administrarea medicamentelor prescrise .

Asistenta superioara:

- aplică în practică actuala procedură,
- monitorizează corectitudinea implementării procesului descris în procedură de către asistentii medicali din subordine;
- prezintă medicului șef informația despre nereguli referitoare la nerespectarea procedurilor și normelor sanitare la administrarea medicamentelor, de către asistentele

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția: I Nr. de ex.: 20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr. 20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13

medicale;

-monitorizează modul de pastrare, administrare și decontare a medicamente și articolelor de uz medical;

-asigură secția cu medicamente, articole medicale necesare.

Asistenta medicală :

-aplică în practica zilnică prevederile descrise în procedura actuală;

-informează pacientul privind aspectele legate de administrarea corectă a medicamentelor;

-monitorizează pacienții după administrarea preparatelor medicamentoase;

-păstrează, administrează și decontează medicamentele utilizate conform cerințelor;

-respectă regimul sanitaro-igienic.

9.1 Responsabilități și răspunderi în derularea activității:

Director IMSP Spitalul Raional Calarasi

- a) aprobă procedura

Vicedirectorul IMSP Spitalul Raional Calarasi

- a) impune aplicarea procedurii;

Sef SMC

- a) inregistrează procedura în registru de evidență a procedurilor
b) arhivează procedura

10. Anexe, formulare, înregistrări, arhivări:

10.1. Anexe și formulare

Anexa nr. 1

B O N D E L I V R A R E Nr.

Data eliberării

Credit contului 2111 SR c

A eliberat *IMSP SR Farmacia Spitaliceasca*

Destinatar *(denumirea secției, cabinetului)*

Codul	Denumirea mărfii	Unit. d/măs	Comand	Permis	Preț c/r	Suma

A eliberat (semnătura)

Destinatar (semnătura)

Contabil (semnătura)

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.:
	Cod: SRC.PG01/12	Exemplar nr.20
		Pagini : 13

Anexa nr.2

ORARUL DE ELIBERARE A MEDICAMENTELOR SECȚIILOR ȘI CABINETELOR SPITALICEȘTI

ZIUA	DENUMIREA SECȚIEI	ORA DE ELIBERARE
LUNI	1.SECȚIA TERAPIE INTENSIVĂ	14.00
	2.UNITATEA PRIMIRI URGENTE	14.15
	3.LABORATORUL	14.30
	4.ENDOSCOPIA	14.45
	5. SECȚIA TRANSFUZIE	
MARTI	1.SECȚIA TERAPIA	14.00
	2. SECȚIA B/CONTAGIOASE	14.15
	3.SECȚIA PEDIATRIE	14.30
	4.SECȚIA INGR. CRONICE	14.45
MIERCURI	1.SECȚIA CHIRURGIE	14.00
	2.BLOCUL OPERATOR	14.15
	3.SECȚIAOBSTETRICA/GINECOLOGIA	14.30
	4.SECȚIA ANATOMIA PATOLOGICĂ	14.45
	5.CAB.FIZIOPROCEDURI	14.55
	6. SERVICIUL FTIZIOP-GIC	15.00
JOI	1.CABINETUL DE RADIOLOGIE	14.00
	2.SECȚIA CONSULTATIVA	14.15
	3.CAB. DE PROCEDURI	14.30
	4.CABINETUL ORL	14.40
	5.CAB. OFTALMOLOGIE	14.50
	6.CAB. DE PANSAMENTE	15.00
VINERI	1.SECȚIA COVID 2.	14.00

11.CUPRINS

Nr. componenteii în cadrul procedurii operaționale	Denumirea componenteii din cadrul procedurii operaționale	Pag
1	Coperta-Lista responsabililor de elaborarea,verificarea,aprobarea procedurii ,situația ediției și a reviziei .în cadrul edițiilor	1
2	Lista de difuzare,domeniul de aplicare, scopul.	2
3	Domeniul de aplicare, documente de referință	3
4	Definitii ,definitia termenilor, abrevieri	4
6	Descrierea activității,generalitati	4-10
7	Documente si resurse	10
8	Responsabilități	10-12
9	Anexe, cuprins	12-13

IMSP Spitalul Raional Calarasi	PROCEDURA OPERATIONALA	Ediția:I Nr.de ex.:20
	Managementul cu medicamente a bolnavilor în Spitalul Raional Călărași	Revizia: Nr. de ex.: Exemplar nr.20
	Cod: SRC.PG01/12	Pagini : 13